

Referensförsök i korn, L15-4041

Anders Arvidsson och Alf Djurberg, Jordbruksverkets växtskyddscentral, Linköping

- **Sena svampangrepp gav måttliga skördeökningar för behandling.**
- **Inga säkra skillnader kunde påvisas mellan olika preparat eller olika behandlingstidpunkter.**
- **Försöken visar ingen säker skillnad i ekonomiskt netto mellan obehandlat och behandlade led.**

Referensförsöken i korn L15-4041 som finansieras av försöksregionerna tillsammans med Jordbruksverkets växtskyddscentraler, har som syfte att visa vilken lönsamhet vanliga behandlingsinsatser ger under olika år. Därför läggs relativt många små försök ut i fält med normal växtföljd och varierande sorter. Andra försöksplaner riktas i allmänhet till fält där man kan förvänta angrepp på grund av t ex ensidig växtföljd eller känsliga sorter. Årets försök lades ut på nio platser i Mellansverige. Fyra försök i Sveas område, tre i ÖSF-området och två i FiV-området. Alla försök kunde sköras och redovisas i tabell 1.

Försöksplanen innehöll två led med normal behandlingstidpunkt i slutet av stråskjutningen, ett led med en behandling i axgång och slutligen ett öppet led. I det öppna ledet fanns möjlighet att göra en behovsanpassad bekämpning eller anpassa bekämpningen till någon lokal frågeställning. Preparaten som användes i försöken var blandningar av antingen Stereo och Comet eller Proline och Comet i relativt låga doser. Angreppsutvecklingen kom igång sent på grund av torr försommar och i det öppna ledet gjordes bekämpningar endast i FiV området, som fick regn tidigare än övriga Mellansverige.

Trots den torra försommaren utvecklades svampangrepp på de flesta försöksplatserna. Slutangreppen blev i en del fall ganska kraf-

tiga. Vanligast var kornets bladfläcksjuka men även *Ramularia* och brunfläcksjuka förekom på några platser.

Sena angrepp gav måttliga skördeökningar

Skördeökningen för behandlingarna varierar ganska mycket mellan försöksplatserna och behandlingarna. Störst merskördar blev det i ÖSF området trots att angreppen inte var högst där eller väderleken mest gynnsam för angreppsutveckling. I genomsnitt gav alla behandlingar oavsett tidpunkt eller preparat ca 300 kg i merskörd. Tusenkornvikt och volymvikt ökade vid behandling, även andelen kärnor över 2,5 mm ökade med en procentenhet. Relativt höga merskördar gav de försök som angreps av *Ramularia*, 680 kg respektive 430 för sen behandling med Proline och Comet.

Graderingarna av svampangreppen visar att Proline blandat med Comet var något effektivare än Stereo blandat med Comet. Den högre dosen av Proline som användes i de öppna leden i försöken i FiV, gav också något bättre bekämpningseffekt. Detta syns dock inte i merskördarna.

Däremot gav behandlingstidpunkten utslag i försöken i FiV och ÖSF där merskördarna i genomsnitt var dubbelt så höga vid den sena tidpunkten. Detta återspeglas däremot inte alls i Svea-försöken som troligen led mest av försommartorkan och de sena behandlingarna hann inte ge full effekt innan grödan mognade av.

Det ekonomiska utfallet för behandling blev likartat för alla behandlingarna, 50-90 kr vid ett spannmålspris på 1,50 kr/kg och 170-210 kr vid ett pris på 1,90 kr/kg. Det positiva nettot för behandlingarna är dock inte statistisk säkert skiljt från det obehandlade ledet.

Tabell 1. Bekämpning av svampsjukdomar i vårkorn. FiV, ÖSF- och Svea-området 2011, L15-4041

Behandling	Dos kg/l/ha	DC	Skörd och merskörd, kg/ha										Medeltal	Bek. netto kr/ha***	Korn-pris	
			St. Mellby Sollebrunn	Börjes-gården Vreta torp	Klostergården Vreta torp	Löv-hulta Eskilstuna	Halls-berg	Husby Örsundsbro	Frans-åker Mjärsta	Brunnby Västerås	Bältarbo* Hedemora	Beställare				
Obeh.			5 850	6 620	6 720	5 120	5 900	4 370	4 160	6 110	3 540	5 610	10 660	8 420	Region/VSC	
Stereo +	0,4 +	37-39	-80	+230	+590	330	+530	+70	+300	+390	+140	+300	210	90	Region/VSC	
Comet	0,25															
Proline +	0,2 +	37-39	+270	+190	+260	+250	+180	+370	+340	+600	+330	+310	170	50	Region/VSC	
Comet	0,25															
Proline +	0,2 +	49-55	+430	+410	+680	+480	+360	+30	+170	+30	Ej utfört	+320	190	60	Region/VSC	
Comet	0,25															
Öppet leed** beh.	Efter tidp.	Lämp	+470	+280											Region/VSC	
LSD			420	170	320	210	ns	ns	310	ns	ns	180	ns	ns		
CV %			4,3	1,6	3	2,6	4,2	6,1	4,7	5	5,9	3,0	5,8	4,7		
p-värde			0,04	0,0035	0,0004	0,0006	0,0898	0,1705	0,0297	0,0585	0,147	0,0035	0,58	0,9		
Förfukt			havre	h-vete	h-vete	h-vete	h-vete	v-vete	våraps	h-vete	korn					
Sort			Quench	Quench	Valde-mar	Tipple	Tipple	Tipple	Tipple	Tipple	Tipple	Tipple				
Angrepp på blad 2 vid DC 83-87			15 %	1 %	4 %	16 %	>1 %	12 %	41 %	4 %	3 %					
			Ramu-laria	Kornets blad-fläck-sjuka	Ramu-laria	Kornets blad-fläck-sjuka	Kornets blad-fläck-sjuka	Kornets blad-fläck-sjuka	Kornets blad-fläck-sjuka	Kornets vissen	Kornets blad-fläck-sjuka	Kornets vissen				
			"R"	"R"	E	D	T	BC	BC	U	W	8	8	8		

*) Ej med i sammanställningen.

**) Sollebrunn och Gråstorp, båda försöksplatserna 0,4 Proline + 0,25 Comet, DC 49-51, övriga obehandlade.

***) Körkostnad 145 kr/behandling. Körskada 0,3% per behandling. Comet 455 kr/l, Proline 645 kr/l, Stere 170 kr/l.